

Vergaderjaar 1996–1997

## 25 000 IV

### **Vaststelling van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Kabinet voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken (IV) voor het jaar 1997**

#### **Nr. 19**

#### **BRIEF VAN DE MINISTER VOOR NEDERLANDS-ANTILLIAANSE EN ARUBAANSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 29 januari 1997

Bij brief van 1 november 1996, kenmerk KabNA: 963929, heb ik u de vierde rapportage van de Commissie Aarts over de voortgang van het Protocol Aruba-Nederland uit 1993 aangeboden<sup>1</sup>.

Tot mijn genoegen kan ik u bij dezen het toegezegde standpunt van de regering van het Koninkrijk aanbieden.

De Minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken,  
J. J. C. Voorhoeve

<sup>1</sup> Aanboden aan de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken, nr. NAAZ-96-92

## **Standpunt van de regering van het Koninkrijk op de vierde rapportage van de Commissie Aarts, d.d. 29 oktober 1996 over de voortgang van het Protocol Aruba-Nederland 1993**

### **Inleiding**

De derde rapportage over de voortgang van het Protocol van Samenwerking tussen Nederland en Aruba werd uitgebracht in augustus 1995. Het rapport is indertijd ter kennis gebracht van de parlementen van de drie Koninkrijkspartners. Afgesproken was dat de rapportagefrequentie eens per halfjaar zou bedragen. De Koninkrijksregering heeft er begrip voor dat de vierde rapportage eerst op 29 oktober 1996 is verschenen. Debet aan de vertraging is de lange tijd die is verstreken ten gevolge van het overleg inzake een opvolger van de heer A. J. Muyale, die op 11 januari 1996 zijn ontslag als commissielid heeft ingediend. De Koninkrijksregering sluit zich gaarne aan bij de bank die de heer Aarts uitspreekt voor de medewerking die de heer Muyale aan de totstandkoming van de vorige rapportages heeft verleend. Zij is de heer Aarts erkentelijk voor zijn bereidheid de werkzaamheden namens de beide regeringen voort te zetten en voor de door hem uitgebrachte vierde rapportage.

In algemene zin onderschrijft de Koninkrijksregering de inhoud van de rapportage. Zij is verheugd over de voortgang die op het brede terrein van de samenwerking tussen Nederland en Aruba kan worden vastgesteld. Ten aanzien van enkele specifieke onderwerpen heeft zij behoefte aan enig nader commentaar. Hierbij is zoveel mogelijk de indeling van de rapportage gevolgd.

### **Voortgang wetgeving**

Naar de mening van de Koninkrijksregering boekt Aruba goede voortgang in de totstandbrenging van de meest relevante wetgeving. Met name op het terrein van de financiële wetgeving zijn de nodige landsverordeningen – mede naar aanleiding van de afspraken in de Financial Action Task Force – tot stand gekomen. De uitvoering van deze wetgeving zal evenwel de nodige aandacht vragen. Een Meldpunt Ongebruikelijke Transacties is inmiddels opgericht en bevindt zich in de operationele fase. De Nederlandse regering verleent hierbij de benodigde ondersteuning, met name waar het de automatisering betreft.

De invoering van het nieuwe Wetboek van Strafvordering voor de Nederlands-Antillen en Aruba, welke was voorzien medio januari 1997, is met enige maanden uitgesteld met het oog op nog af te ronden uitvoeringswetgeving. De totstandkoming van dit moderne wetboek is echter een niet geringe prestatie. Het voorbereiden van de magistratuur en de politie op de nieuwe regelgeving is daarbij voortvarend ter hand genomen. Aangedrongen wordt op spoedige duidelijkheid omtrent de datum van inwerkingtreding.

### **Rapporten, plannen en overige beleidspublicaties**

Zoals in de rapportage van de Commissie Aarts is vermeld hebben de gemengde commissies Vrije Zone en Casinowezen inmiddels rapport uitgebracht. Beide rapporten zijn goed doordacht en in goede samenwerking tussen Nederlandse en Arubaanse deskundigen tot stand gekomen. Ter uitvoering van de aanbevelingen uit het vrije zone rapport heeft de regering van Aruba een implementatiecommissie in het leven geroepen, waarin ook het Nederlandse ministerie van Financiën is vertegenwoordigd. De commissie in-, uit- en doorvoer van geld en goederen is eind 1996 van start gegaan met haar werkzaamheden. Van de

commissie rechtspersonen wordt voorzien dat deze in februari 1997 met de werkzaamheden aanvangt.

### **De economische ontwikkeling**

Door de sluiting van de Lago-raffinaderij in 1985 verloor Aruba in één klap een van zijn belangrijkste bronnen van bestaan. Mede op basis van adviezen van het IMF en de Wereldbank is het economisch herstel gezocht in een uitbreiding van het toerisme. Achteraf kan worden geconstateerd dat dit beleid (waarbij men als belangrijkste instrument het verstrekken van garanties hanteerde) een doorslaand succes is geweest. Begin jaren '90 werd duidelijk dat Aruba de grenzen van de groei aan het bereiken was. Duidelijk kwam dit tot uitdrukking op de arbeidsmarkt en woningmarkt, zoals ook de Commissie Aarts constateert. Ook op het gebied van het natuurlijk milieu komen de grenzen in zicht.

Voor de komende tijd adviseert de Commissie Aarts in navolging van IMF en Schuldencommissie het beleid meer te richten op kwaliteitsverbetering dan op ambitieuze kwantitatieve groei.

De Koninkrijksregering is verheugd over de vruchten die het gevoerde beleid heeft afgeworpen en onderschrijft de reeds eerder gemaakte keuze van de Arubaanse regering om in de komende periode het accent te leggen op kwaliteitsverbetering. In aanvulling op hetgeen daarover in het rapport «Aruba People, Progress and Potential» van april 1995 is gesteld acht ook de Koninkrijksregering aandacht voor het belang van een goede ruimtelijke ordening gewenst.

#### *– De hotelsituatie*

In het kader van de oplossing van de hotelgarantieproblematiek heeft de Arubaanse regering toegezegd een wettelijk moratorium in te voeren op de bouw van hotelkamers en appartementen. Hoewel deze toezegging blijkens de rapportage nog niet gestand is gedaan, is het moratorium de facto van kracht. De Koninkrijksregering is van oordeel dat gezien de nog steeds dreigende oververhitting van de Arubaanse economie, voortzetting van dit beleid gewenst is. De resultaten van de door de Commissie Aarts genoemde enquête, waarin toeristen hun oordeel over Aruba geven, onderstrepen dit.

#### *– Afbouw hotels*

De Koninkrijksregering is verheugd dat nog in 1996 een overeenkomst tot stand is gekomen inzake de overname van de aandelen in Dutchco N.V. door de Arubaanse regering. Deze overeenkomst is een uitvloeisel van de afspraak die in maart 1996 tussen de regeringen van Nederland en Aruba is gemaakt.

#### *– De hotelgaranties*

In aanvulling op de rapportage van de Commissie Aarts kan worden gesteld, dat door genoemde overeenkomst tussen Nederland en Aruba betreffende Dutchco ook de garantie voor het Radisson hotel is doorgehaald. De facto resteert nu nog de problematiek met de Italiaanse herverzekeraar SACE in verband met Plantation Bay, Beta en Eagle Beach. In afwachting van de uitkomst van gerechtelijke procedures, dan wel een schikking, is de Koninkrijksregering van oordeel dat het verstandig is wanneer de Arubaanse regering het gevoerde beleid van de laatste jaren (storting van \$ 10 mln op een geblokkeerde rekening bij de Centrale Bank) continueert.

De Koninkrijksregering neemt met instemming ervan kennis dat de herfinanciering van het Hyatt-hotel inmiddels is afgerond.

### **Ontwikkeling van de inflatie/De begroting**

De vorderingen die de Arubaanse regering boekt met het verder professionaliseren van de begrotingscyclus en van de directe Financiën, stemmen tot tevredenheid. De Koninkrijksregering is verheugd over de aanmerkelijke daling van de inflatie die zich vanaf begin 1995 heeft voorgedaan. Voorts gaat zij ervan uit dat de regering van Aruba, conform de aanbevelingen van het rapport «Schuld of Toekomst», de ingeslagen weg voortzet in de richting van evenwicht op de totale begroting. De Koninkrijksregering constateert dat de Arubaanse regering vorderingen boekt op het gebied van de gezondmaking van de overheidsfinanciën en zal met belangstelling kennis nemen van verdere plannen op dit gebied. De Koninkrijksregering verwacht dat de Arubaanse Commissie, die zich thans buigt over mogelijkheden voor belastinghervormingen, spoedig haar aanbevelingen zal presenteren. De Nederlandse regering is desgevraagd bereid behulpzaam te zijn bij de ontwikkeling van het financieel-economisch beleid op korte en middellange termijn.

### **De Algemene Rekenkamer van Aruba**

De Koninkrijksregering neemt met genoeg kennis van de toenemende aandacht voor de versterking van de Arubaanse Rekenkamer en de samenwerking daarbij met de Nederlandse Rekenkamer.

### **De financieel-administratieve organisatie**

#### *–FINAR*

De Koninkrijksregering heeft met genoeg kennis genomen van de resultaten van de doorgevoerde reorganisatie van de directie Financiën. Onder begeleiding van een externe consultant is een omvangrijk project uitgevoerd dat tot doel had de structuur van de directie, de functie-verdeling, de personeelsbezetting en de administratieve werkwijzen en procedures te verbeteren. Per 1 oktober 1997 zullen op een na alle in het kader van de personele samenwerking uitgezonden Nederlandse deskundigen de directie verlaten hebben en zal dus vrijwel geheel op eigen Arubaanse kracht moeten worden gewerkt aan een goede invulling van de belangrijke taak van de directie.

#### *– Het Masterplan*

De nieuw opgezette directie Financiën is voor haar functioneren afhankelijk van accurate gegevensverstrekking door de landsdiensten. Het Masterplan, gericht op de verbetering van de administratieve organisaties van alle landsdiensten, bevindt zich in de tweede fase. In drie fasen worden de diverse diensten doorgelicht en worden nieuwe procedures ontworpen. De Koninkrijksregering hecht grote waarde aan de uitvoering van het Masterplan en is verheugd over de gestage voortgang.

### **Slotbeschouwing**

De Koninkrijksregering heeft zich terughoudend opgesteld ten aanzien van die aangelegenheden, zoals de overheidsfinanciën, die tot de autonome beleidsterreinen van Aruba behoren. De vierde rapportage van de Commissie Aarts is met name waardevol door de gedegen inventarisatie van de wijze waarop essentiële beleidsonderwerpen worden aangepakt. Geconstateerd kan worden dat op velerlei gebied concrete

resultaten zijn geboekt. Vanzelfsprekend blijft het aankomen op uitvoering van de beschikbare regelgeving en controle op de toepassing daarvan. De gerealiseerde en geplande bestuurlijke verbeteringen zullen naar de verwachting van de Koninkrijksregering hieraan in belangrijke mate bijdragen. Zij heeft er vertrouwen in dat de volgende rapportage van de Commissie Aarts, die de voorlaatste zal zijn, de gesignaleerde positieve ontwikkelingen zal bevestigen.